

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กล้านรงค์ ศรีรอด และเกื้อกูล ปิยะจอมขวัญ. 2543. เทคโนโลยีของแป้ง. พิมพ์ครั้งที่ 2, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 292 หน้า.

เนทิยา ตันชาญ. 2544. การลดปริมาณสารอินทรีย์ในน้ำเสียก่อนเข้าระบบบำบัดโดยกระบวนการไอโซนเนชัน. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต (วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรรณณ์ กัลยาเดิศ. 2540. การบำบัดน้ำเสียจากโรงงานฟอกย้อมด้วยไอโซน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม). มหาวิทยาลัยมหิดล.

วินัย ภูมินาถ. 2545. สารซัลไฟต์และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในอาหาร. อาหาร. (4): 235-239.

ศุนย์วิจัยพืชไหร่ระยอง. 2537. มันสำปะหลัง. เอกสารวิชาการ. สถาบันวิจัยพืชไหร่ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ. 210 หน้า.

สมจิตต์ บวรวัฒนาโภสกณ และ วรรณา ตันยืนยงค์. 2544. สารฟอกขาว (Bleaching agents). วารสารกรมวิทยาศาสตร์บริการ. ปีที่ 49 เล่มที่ 157 (ก.ย. 44): 32-35.

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2516. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลัง. มอก. 52-2516.

_____. 2521. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลัง. มอก. 274-2521.

_____. 2535. มาตรฐานผลิตภัณฑ์แป้งดัดแปลงสำหรับอุตสาหกรรมอาหาร. มอก. 1073-2535.

สิทธิโชค วัลลภาทิตย์. 2541. การศึกษาการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและการควบคุมคุณภาพในโรงงานแป้งมันสำปะหลังโดยการควบคุมการใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีชีวภาพ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สิริพร สธนเสาวภาคย์. 2544. การประยุกต์ใช้ OZONE ในอุตสาหกรรมอาหาร. **LAB. TODAY.**
 (ต.ค. 44): 69-74.

สุทธิเวช ต.แสงจันทร์. 2540. โอโซน: สารกำจัดมลพิษเพื่อสิ่งแวดล้อม. วารสารกรมวิทยาศาสตร์
 บริการ. ปีที่ 45 เล่มที่ 145 (ก.ย. 40): 8-12.

สุรพล รักกปทุม. 2543. โอโซนเพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม. โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, กรุงเทพฯ. 143 หน้า.

สุเมธ ชาเดช. 2541. การพัฒนาระบบการออกซิเดชันโอโซนสำหรับการบำบัดน้ำเสีย. รายงาน
 การวิจัยวิทยาลัยปิโตรเคมีและปิโตรเคมี. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Alfafara, C.G., V.P. Migo, J.A. Amarante, R.F. Dello, and M. Matsumura. 1999. **7th Ozone
 treatment of distillery slop waste.** IAWQ Asia-pacific Regional Conference, Taipei

Angibeaud, P., J. Defaye, and A. Gadelle. 1985. Cellulose and starch reactivity with ozone. pp.
 161-171. In J.F. Kennedy et al. (Eds.). **Cellulose and its derivative, chemistry,
 biochemistry and applications.** Horwood, Chichester.

Anonymous, 2004. Ingredients—bleach: <http://sci-toys.com/ingredients/bleach.html>, May,
 2006.

Anonymous, 2005. Phytochemicals:

<http://www.phytochemicals.info/phytochemicals/scopoletin.php>, April, 2006.

Anonymous, 2006. Catechin: <http://en.wikipedia.org/wiki/Catechin>, April, 2006.

Association of Official Analytical Chemists (AOAC). 1990. **Official method of analysis 15th ed.**
 Verginia: The Association of Official Analytical Chemists.

Balogopalan, C., G. Padmaja, S.K. Nada, M. Tech, and S.N. Moorthy. 1988. **Cassava in Food, Feed, and Industry.** CRC Press, Inc., Boca Raton, Florida. 205 p.

BeMiller, J.N. 1997. Starch modification challenges and prospects. **Starch/Starke.** 49: 215-224.

Byrd Jr., M.V. and K.J. Knoernschild. 1992. Design considerations for ozone bleaching : a guide to ozone use, generation, and handling. **Tappi Journal.** 75(5): 101-106.

Castelo Branco Carvalho, L.J., C.R. Batista de Souza, J.C. de Mattos Cascardo, and M.A. Valle Agostini. 2004. Subtractive cDNA library and macro-array applied to isolate specific genes related to the color diversity in the storage root of cassava (*Manihot esculenta* Crantz). International Scientific Meeting of the Cassava Biotechnology Network (6, 2004, Cali, Columbia). Abstracts. Cali, CO: Centro International de Agricultura Tropical (CIAT). 2004. Available Source:
http://www.ciat.cgiar.org/biotechnology/cbn/sixth_international_meeting/cbn_VI_abstracts.pdf, May, 2006.

Evans, F.L. 1972. **Ozone in water and wastewater treatment.** Ann Arbor Science, Ann Arbor, Mich. 185 p.

Gilbert, E. 1988. Biodegradability of ozonation products as a function of COD and DOC elimination by the example of humic acids. **Water Research.** 22 (1): 123-126.

Govindasamy, S., C.G. Oats, and H.A. Wang. 1992. Characterization of changes of sago starch components during hydrolysis by a thermostable alpha-amylase. **Carbohydrate Polymer.** 18: 89-100.

Holmes-Farley, R. 2006. Ozone and the Reef Aquarium, Part 1: Chemistry and Biochemistry:
<http://www.reefkeeping.com/issues/2006-03/rhf/index.php>, April, 2006.

Hostachy, J.-C., G. Lenon, J.-L. Pisicchio, C. Coste, and C. Legay. 1997. Reduction of pulp and paper mill pollution by ozone treatment. **Water Science and Technology.** 35: 261-268.

International Standard (ISO). 1996. **Modified starch – Determination of carboxyl group content of oxidation starch.** ISO 11214:1996(E). 4 p.

Ishizaki, K., K. Sawadaishi, K. Miura, and N. Shinsiki. 1987. Effect of ozone on plasmid DNA of Escherichia Coli in situ. **Water Research.** 21: 823-827.

Katai, A.A., and C. Schuerch. 1966. Mechanism of ozone attack on α -methyl glucoside and cellulosic materials. **Journal of Polymer Science: Part A-1.** 4: 2683-2703.

Knight, J.W. 1969. **The Starch Industry.** Pergamon Press Ltd. Oxford. 189 p.

Kuakpetoon, D. and Y.-J. Wang. 2001. Characterization of different starches oxidized by hypochlorite. **Starch/Starke.** 53: 211-218.

Leach, H.W. 1965. Gelatinization of starch. pp. 289-306. In R.L. Whistler, E.F. Paschall, J.N. BeMiller, and H.J. Roberts (Eds.). **Starch: Chemistry and Technology Vol. I.** Academic Press, New York.

Leach, H.W., L.D. McCowen, and T.J. Schoch. 1959. Starch of granule I. Swelling power and solubility pattern of various starches. **Cereal Chemistry.** 36: 534-544.

Liakou, S., S. Pavlou, and G. Lyberatos. 1997. Ozonation of azo dyes. **Water Science and Technology.** 35 (4): 279-286.

Masten, S..J. and S.H.R. Davies. 1994a. The use of ozonation to degrade organic contaminants in wastewater. **Environmental Science and Technology.** 28(4): 181A-185A.

Masten, S..J. and S.H.R. Davies. 1994b. Use of ozone and other strong oxidants for hazardous waste management. pp. 517-540. In J.O. Nriagu and M.S. Simmons (Eds.).

Environmental oxidants. Wiley, New York.

Moodley, M., S.B. Davis, and M. Adendorff. 1999. Full scale decolourisation trial with ozone. **International Sugar Journal.** 101: 165-171.

Newport Scientific. 1995. **Operation Method for the Series 4 Rapid Visco Analyser.** Worriewood. 93 p.

Preis, S., S. Kamenev, J. Kallas, and R. Munter. 1995. Advanced oxidation processes against phenolic compounds in wastewater. **Ozone Science and Engineering.** 17: 399-418.

Radley, J.A. 1976. **Starch Production Technology.** Applied science publisher Ltd., London. 587 p.

Rutenberg, M.W. and D. Solarek. 1984. Starch derivatives: technology and uses. pp. 311-388. In R.L. Whistler, J.N. beMiller, and E.F. Paschell (Eds.). **Starch: Chemistry and Technology. 2nd Ed.** Academic press inc., Florida.

Smith, R.J. 1967. Characterization and analysis of starches. pp. 569-635. In R.L. Whistler, and E.F. Paschell (Eds.). **Starch: Chemistry and Technology V.II.** Academic press inc., Florida.

Sriroth, K., S. Wanlapatit, K. Piyachomkwan, and C.G. Oates. 1998. Improved cassava starch granule stability in the presence of sulphur dioxide. **Starch/Starke.** 50: 466-473.

Stuart, A.S.C., C.C. Maningat, and P.A. Seib. 1989. Starch paste clarity. **Cereal Chemistry.** 66(3): 173-182.

Swinkels, J.J.M. 1985. Sources of starch, its chemistry and physics, pp. 15-46. In G.M.A. Van Beynum and J.R. Roels (Eds.). **Starch Conversion Technology**. Marcel Dekker, Inc., New York.

Szymanski, C.D. 1964. Ozone oxidation of cassava starch. **Journal of Applied Polymer Science**. 8: 1597-1606.

Wurzburg, O.B. 1986. **Modified Starches: Properties and Uses**. CRC Press Inc., Florida. 277 p.

Wenham, J. E. 1995. Post-harvest deterioration of cassava:

http://www.fao.org/documents/show_cdr.asp?url_file=/docrep/V4510E/V4510E00.htm, May, 2006.

Zobel, H.F. 1984. Gelatinization of starch and mechanical properties of starch pastes. pp. 285-309. In R.L. Whistler, J.N. BeMiller, and E.F. Paschell (Eds.). **Starch: Chemistry and Technology**. 2nd Ed. Academic press inc., Florida.

ภาคผนวก

วิธีการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์สมบัติของแป้ง

1.1 ความชื้น (มอก. 25-2516)

เครื่องมือ

ajanอะลูมิเนียม (aluminium dish) พร้อมด้วยฝาปิด^๑
ตู้อบไฟฟ้าที่ปรับและควบคุมอุณหภูมิได้
เดซิเคเตอร์ที่มีสารดูดความชื้น

วิธีวิเคราะห์

อบajanอะลูมิเนียมพร้อมด้วยฝาปิดในตู้อบไฟฟ้าที่อุณหภูมิ 105 ถึง 107 องศาเซลเซียส นานประมาณ 15 นาที นำออกมาย่างในเดซิเคเตอร์ ทิ้งไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง แล้วนำไปชั่งจนน้ำหนักที่แน่นอน ซึ่งตัวอย่างแป้งในajanอะลูมิเนียมให้ได้น้ำหนักที่แน่นอนแล้วจนน้ำหนักไว้นำไปอบที่อุณหภูมิ 105 ถึง 107 องศาเซลเซียส นานประมาณ 5 ชั่วโมง นำออกมาย่างในเดซิเคเตอร์ ทิ้งไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง แล้วนำไปชั่ง อบซ้ำนานครั้งละ 30 นาที จนได้น้ำหนักต่างกันไม่เกิน 2 มิลลิกรัม จนน้ำหนักที่น้อยที่สุดถึงเป็นน้ำหนักของajanอะลูมิเนียมและตัวอย่างหลังจากอบแห้งแล้ว

วิธีคำนวณ

$$\text{ปริมาณความชื้น (ร้อยละของน้ำหนัก)} = \frac{(W_2 - W_3) \times 100}{(W_2 - W_1)}$$

เมื่อ W_1	คือ น้ำหนักของajanอะลูมิเนียม เป็นกรัม
W_2	คือ น้ำหนักของajanอะลูมิเนียมและตัวอย่างก่อนอบ เป็นกรัม
W_3	คือ น้ำหนักของajanอะลูมิเนียมและตัวอย่างหลังอบ เป็นกรัม

1.2 การวัดค่าความขาวของแป้ง (Operating Instructions : KETT Digital Whiteness Meter for Powder, Model C-100-3. Kett Electric Laboratory.)

เครื่องมือและอุปกรณ์

เครื่อง KETT Digital Whiteness Meter Model C-100-3

วิธีวิเคราะห์

1. ก่อนเปิดเครื่องทำการเทียบมาตรฐานเครื่อง โดยใส่แผ่นเทียบมาตรฐานใส่ในถ้วยใส่ตัวอย่าง โดยหันด้านที่เป็นสีขาวออกม้าด้านนอก แล้วใส่ลงในตลับใส่ตัวอย่างใส่คลบใส่ตัวอย่างลงในช่องวัดตัวอย่าง โดยหันด้านตัวอย่างออก กดปุ่ม “POWER” เพื่อเปิดเครื่อง และค่อยๆ ไฟขึ้นที่ปุ่ม ‘WAIT’ หลังจากนั้นหน้าจอจะปรากฏค่าความขาวของแผ่นเทียบมาตรฐานเท่ากับ 86 ให้กด “SENSITIVITY”

2. ทำความสะอาดแผ่นกรองแสงของตลับใส่ตัวอย่างด้วยผ้าぬ่ำ และแปรงปัดฝุ่น ใส่ตัวอย่างให้สูงกว่าขอบของถ้วยใส่ตัวอย่างเล็กน้อย วางถ้วยใส่ตัวอย่างลงในตลับใส่ตัวอย่างลงในช่องวัดตัวอย่าง ค่าความขาวปรากฏบนหน้าจอ ทำการวัด 2 ครั้ง โดยยกตลับใส่ตัวอย่างขึ้นและใส่ลงในช่องตัวอย่าง และกดปุ่ม “AVERAGE” เพื่อหาค่าเฉลี่ย

1.3 การวิเคราะห์ค่าความโปร่งแสงของแป้งเยื่อก (Cold paste clarity) (Stuart et al., 1989)

เครื่องมือ

เครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์ (Genesys 5, USA)

เครื่องซั่งน้ำหนักอย่างละเอียด 4 ตำแหน่ง

เตาไฟฟ้า

หลอดวัดค่าเบอร์เช็นต์แสงส่องผ่าน (Cuvette)

วิธีวิเคราะห์

เตรียมสารละลายน้ำเปลี่ยนให้มีความเข้มข้นเปลี่ยนร้อยละ 1 (น้ำหนักเปลี่ยนเท่ากับ 1) ทำการเจลในเซชันสารละลายน้ำเปลี่ยนตัวอย่างในน้ำเดือด แล้วทิ้งให้เย็นถ่ายเจลเปลี่ยนตัวอย่างลงในหลอดวัดค่าเปอร์เซ็นต์แสงส่องผ่าน (Cuvette) วัดค่าร้อยละแสงส่องผ่าน (%Light Transmittance) ที่ความยาวคลื่น 650 นาโนเมตร

1.4 การวิเคราะห์สมบัติการเปลี่ยนแปลงความหนืดของเปลี่ยนด้วยเครื่อง RVA รุ่น 4D
(Newport Scientific Pty, Ltd., 1995)

เครื่องมือ

เครื่อง RVA (Rapid Visco Analyzer) รุ่น 4D พร้อมแคนและพาย
เครื่องแซมเมอร์มิลล์
ตะแกรงละเอียดขนาด 0.8 มิลลิเมตร

วิธีวิเคราะห์

1. ชั่งตัวอย่างมาจำนวนหนึ่งใส่ลงในแคน โดยน้ำหนักของตัวอย่างขึ้นอยู่กับชนิดของตัวอย่างและความชื้น ในกรณีที่ตัวอย่างไม่ละเอิด ให้บดตัวอย่างด้วยเครื่องแซมเมอร์มิลล์ แล้วร่อนด้วยตะแกรงละเอียดขนาด 0.8 มิลลิเมตร ก่อนชั่งตัวอย่างใส่แคน

2. กรณีที่ตัวอย่างมีความชื้น 14 เปอร์เซ็นต์ ให้ตวงน้ำหนักลับปอนด์ 25.00 $\pm$ 0.05 มิลลิกรัม ใส่ลงในแคนของเครื่อง RVA ปริมาณของตัวอย่างและน้ำที่ใช้ควรคำนึงถึงความชื้นของตัวอย่างด้วย โดยสามารถคำนวณได้จากสูตร สำหรับความชื้นที่ 14 เปอร์เซ็นต์ ดังนี้

$$M_2 = \frac{(100 - 14) \times M_1}{100 - M_1}$$

$$W_2 = 25.0 + M_1 + M_2$$

เมื่อ M_1	คือ	น้ำหนักตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับแป้งแต่ละชนิด
M_2	คือ	น้ำหนักตัวอย่างที่ถูกต้อง
W_2	คือ	ปริมาณน้ำที่ถูกต้อง

3. ใส่พาย (paddle) ลงในแคน หมุนพายไปมาแรงๆ และดึงขึ้นลงเพื่อการตัวอย่าง ไม่ให้จับเป็นก้อนที่ผวน้ำหรือติดอยู่ที่พาย

4. นำแคนที่ใส่พายเข้าเครื่อง RVA กดมอเตอร์ลงเพื่อให้เครื่อง RVA ทำงาน

จากกราฟการเปลี่ยนแปลงความหนืดต่อเวลาที่ได้อ่านและบันทึกค่าต่างๆ ดังนี้ อุณหภูมิที่ทำให้แป้งพองตัว (pasting temperature), ความหนืดเมื่อแป้งพองตัวสูงสุด (peak viscosity), ความหนืดเมื่อแป้งเย็นตัว (trough), ความหนืดเมื่อแป้งยุบตัว (breakdown), ความหนืดเมื่อแป้งคืนตัว (setback) และความหนืดเมื่อแป้งคงตัว (final viscosity)

1.5 การวิเคราะห์ค่าความเป็นกรดของแป้ง (Acidity) ดัดแปลงจากวิธีของ Smith (1967)

เครื่องมือ

สารละลายน้ำโซเดียมไอกอรอกไซด์ ความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล
ฟินอล์ฟราลีน อินดิกเตอร์

วิธีวิเคราะห์

1. ชั่งแป้งตัวอย่าง 5.0 กรัม ลงในฟลาสก์ขนาด 250 มิลลิลิตร เติมน้ำ 150 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน นำไปต้มในน้ำเดือดเป็นเวลา 15 นาที เขย่าตลอดเวลาในช่วง 5 นาทีแรก เพื่อไม่ให้แป้งตกตะกอน

2. เมื่อครบเวลา ทำการไต้เทรทสารละลายน้ำโซเดียมไอกอรอกไซด์ความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล ใช้ฟินอล์ฟราลีนเป็นอินดิกเตอร์ เปลี่ยนจากใส่ไม่มีสีเป็นสีชมพูจึงหยุดการไต้เทรท

การคำนวณ

$$\text{ค่าความเป็นกรด (meq/g)} = \frac{V \times N \times 100}{W}$$

เมื่อ	V	คือ	ปริมาตรสารละลายน้ำมาระฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ (มิลลิลิตร)
	N	คือ	ความเข้มข้นของสารละลายน้ำมาระฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ (นอร์มอล)
	W	คือ	น้ำหนักตัวอย่างแพ้ง (กรัม)

1.6 การวิเคราะห์ปริมาณหมู่กรุบออกซิล (Carboxyl group content) ดัดแปลงจากวิธีของ ISO 11214:1996(E) และ Kuakpetoon และ Wang (2001)

เครื่องมือ

Magnetic stirrer พว๊อก Magnetic bar

ชุดกรอง suction และกระดาษกรองเบอร์ 1

สารเคมี

สารละลายน้ำเอทิลเอ็ธิลเอเทอร์ ในเตรทความเข้มข้นร้อยละ 0.1 โดยน้ำหนัก
สารละลายน้ำมาระฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ ความเข้มข้น 0.01 นอร์มอล
ฟีโนล์ฟราลีน อินดิกเตอร์

วิธีวิเคราะห์

1. ชั้งแพ้ง 2.0 กรัมในบิกเกอร์ขนาด 250 มิลลิลิตร เติมสารละลายน้ำเอทิลเอթิลเอเทอร์ ความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล 25 มิลลิลิตร วนพสมด้วย magnetic stirrer นาน 30 นาที

2. กรองผ่านกระดาษกรองเบอร์ 1 โดยใช้ชุดกรอง suction แล้วล้างตะกอนแป้งออก จากกระดาษกรองด้วยน้ำกลิ้น 2 รอบ ตรวจสอบน้ำล้างตะกอนให้ไม่มีคลอรินเหลืออยู่ด้วยสารละลายนิลเออร์ในเตรทความเข้มข้นร้อยละ 0.1 โดยนำหนัก

3. ใช้น้ำกลิ้นล้างตะกอนแป้งบนกระดาษกรองลงในฟลาสก์ขนาด 500 มิลลิลิตร แล้วเติมน้ำให้ได้ปริมาตรครบ 300 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน นำไปต้มในน้ำเดือดเป็นเวลา 15 นาที เขย่าตลอดเวลาในช่วง 5 นาทีแรก เพื่อไม่ให้แป้งตกตะกอน

4. เมื่อครบเวลา ทำการไถเตรทสารละลายนี้เป็นขบวนร้อนทันทีด้วยสารละลายมาตรฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 0.01 นอร์มอล ใช้ฟินอลฟราลีนเป็นอินดิกेटอร์เปลี่ยนจากใส่ไม่มีสีเป็นสีชมพูจึงหยุดการไถเตรท

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณร้อยละของคาร์บอนซิล} = \frac{[V \times N \times 0.045] \times 100}{W}$$

เมื่อ	V	คือ ปริมาตรสารละลายน้ำมาตรฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ (มิลลิลิตร)
N	คือ ความเข้มข้นของสารละลายน้ำมาตรฐานโซเดียมไฮดรอกไซด์ (นอร์มอล)	
W	คือ น้ำหนักตัวอย่างแป้ง (กรัม)	

1.7 การวิเคราะห์ปริมาณหมู่คาร์บอนซิล (Carbonyl group content) ตามวิธีของ Kuakpetoon และ Wang (2001)

เครื่องมือ

เครื่องวัด pH
อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิแบบเขย่า

สารเคมี

สารละลายน้ำโซเดียมชิลามีน ชั้ง สารโซเดียมชิลามีนไฮโดรคลอริก 25 กรัม ละลายน้ำในสารละลายน้ำโซเดียมชิลามีน 0.5 นอร์มอล 100 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรในขวดปรับปริมาตรขนาด 500 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น

สารละลายน้ำโซเดียมชิลามีนไฮโดรคลอริกความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล

วิธีวิเคราะห์

1. ชั้งแป้งตัวอย่าง 4.0 กรัมในฟลาสก์ขนาด 250 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่น 100 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน นำไปต้มในน้ำเดือดเป็นเวลา 20 นาที เขย่าตลอดเวลาในช่วง 5 นาทีแรก เพื่อไม่ให้แป้งตกตะกอน

2. นำฟลาสก์ออกมาตั้งทิ้งไว้ให้เย็นลงอุณหภูมิประมาณ 40 องศาเซลเซียส ปรับ pH ให้เป็น 3.2 ด้วยสารละลายน้ำโซเดียมชิลามีน 0.1 นอร์มอล แล้วเติมสารละลายน้ำโซเดียมชิลามีน 15 มิลลิลิตร ปิดจุกยางแล้วนำไปเขย่าในอ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิแบบเขย่าได้ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 4 ชั่วโมง

3. ครบเวลาทำการ ไถเตรททันทีด้วยสารละลายน้ำโซเดียมชิลามีนไฮโดรคลอริกความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล หยุดการไถเตรทเมื่อได้ pH เท่ากับ 3.2 จากนั้นทำเบลงค์โดยใช้น้ำกลั่นอย่างเดียวแล้วทำความสะอาดขันตอนเดิม

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณร้อยละของสารบอนนิล} = \frac{[(B - S) \times N \times 0.028] \times 100}{W}$$

เมื่อ	B	คือ	ปริมาณสารละลายน้ำโซเดียมชิลามีนไฮโดรคลอริกที่ใช้ในการไถเตรทกับเบลงค์
S	คือ	ปริมาณสารละลายน้ำโซเดียมชิลามีนไฮโดรคลอริกที่ใช้ในการไถเตรทกับตัวอย่าง	
N	คือ	ความเข้มข้นของสารละลายน้ำโซเดียมชิลามีนไฮโดรคลอริก (นอร์มอล)	
W	คือ	น้ำหนักตัวอย่างแป้ง (กรัม)	

1.8 การวิเคราะห์ปริมาณซัลเฟอร์ไนโอดอกไซด์ในแป้งโดยวิธีการกลั่น (AOAC, 1990)

เครื่องมือ

ชุดกลั่นดัดแปลงตามแบบ Monier-Williams

ชุดดูดซับก้าชซัลเฟอร์ไนโอดอกไซด์ (Alternative SO₂ absorber)

ตั้งพร้อมบรรจุก้าชในไตรเจน

บีเวรต

สารเคมี

โปเปตสเซียมไฮดรอกไซด์

สารละลายน้ำไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ ความเข้มข้นร้อยละ 3 วิเคราะห์เชิงปริมาณก่อน โดยทำการกรองให้เด่นทางความเข้มข้น (standardize) กับโปเปตสเซียมเปอร์แมงกานेट และใช้เมธิลเรดเป็นอินดิเคเตอร์

สารละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ ความเข้มข้น 0.01 นอร์มอล

กรดไฮโดรคลอริกเข้มข้นผสมกับน้ำในอัตราส่วน 1 ต่อ 2 (1+2) และ 1 ต่อ 20 (1+20)

โดยปริมาตร

เมธิลเรด อินดิเคเตอร์

ไฟโรแกลลอล (Pyrogallol)

วิธีวิเคราะห์

- บดไฟโรแกลลอล 4.5 กรัม ใส่ในน้ำกลั่น 5 มิลลิลิตร แล้วเทใส่ในขวดดักก้าช บดไฟโรแกลลอลซ้ำอีกครั้ง แล้วใส่ลงในขวดดักก้าชพร้อมกับน้ำกลั่น 5 มิลลิลิตร 2 ครั้ง ผ่านก้าชในไตรเจนลงในขวดดักก้าชเพื่อไล่อากาศออก ใส่สารละลายน้ำโปเปตสเซียมไฮดรอกไซด์ (65 กรัม ใส่น้ำกลั่น 85 มิลลิลิตร) ซึ่งเย็นแล้วลงในขวดดักก้าชผ่านกรวยกรอง ปิดก้าชในไตรเจนแล้วต่อท่อซิลิโคน (ซึ่งต้มในกรดไฮโดรคลอริก (1+20)) และล้างน้ำกลั่น แล้วต่อระหัวงขวดดักก้าชและขวดกลั่น ปิดท่อทึบสองข้างของขวดดักก้าช

2. ใส่ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ร้อยละ 3 ปริมาตร 10 มิลลิลิตร ลงในขวดดักก๊าซ SO_2 และหยดเมธิลเรด 5 หยด ต่อชุด separator กับขวดกลั่น และต่อท่อรูปตัว U ที่มีจุกยางที่ปลายของที่ปลายของ separator เปิดก๊าซในโตรเจนเข้า separator ปิดจุกของ separator ทิ้งไว้ 2-3 นาที เพื่อตรวจสอบอย่างรัดtight ของก๊าซ โดยดูจากระดับของเหลวในตัวดูดซับก๊าซ

3. ใส่ตัวอย่างลงในขวดกลั่น (ที่มีชั้ลเฟอร์ไดออกไซด์มากกว่าหรือเท่ากับ 45 มิลลิกรัม) ประมาณ 50 กรัม (ร้อยละของความชื้น, M) โดยใช้น้ำกลั่นช่วย เจือจางให้ได้ปริมาตร 300 มิลลิลิตร และใส่กรดไฮroclossenic (1+2) ปริมาณ 90 มิลลิลิตร ที่ปลาย separator ที่จะน้ำยเปิดก๊าซ ในโตรเจนให้เกิดฟองซ้าๆ ให้ความร้อนจากเตาหุงไฟฟ้า 900 องศาเซลเซียส ไปยังขวดกลั่น เปิดน้ำเข้าเครื่องควบแน่น จนเกิดการกลั่นตัวของน้ำในเวลา 25 นาที แล้วกลั่นต่อที่ 450 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง

4. เมื่อครบเวลา ปิดน้ำที่เข้าหลอดควบแน่นและให้ความร้อนต่อจนปลายของตัวดูดซับด้านบนร้อนเล็กน้อย แล้วถอด separator ออก หยุดให้ความร้อนชุดกลั่น เมื่อปลายหลอดควบแน่นอุ่นขึ้น ถอดชุด absorber ออก ใช้น้ำกลั่นกลั่วเล็กน้อย หยดเมธิลเรด 5 หยด แล้วไถเดรท กับไฮดรอกไซด์ 0.01 นอร์มอล จดปริมาตรที่ใช้

การคำนวณ

$$1 \text{ มิลลิลิตรของ NaOH 0.01 \text{ นอร์มอล}} = 3.203 \text{ มิลลิกรัมของ SO}_2$$

ดังนั้น

$$\text{ปริมาณชัลเฟอร์ไดออกไซด์ (ส่วนต่อส่วน)} = \frac{3.203 \times V \times N \times 1000 \times 100}{W \times (100 - M) \times 0.1}$$

เมื่อ	V	คือ	ปริมาตรสารละลายน้ำที่ใช้ (มิลลิลิตร)
W	คือ	น้ำหนักตัวอย่างแบ่ง (กรัม)	
M	คือ	ร้อยละของความชื้นตัวอย่างแบ่ง	

1.9 การวิเคราะห์โมเลกุลที่เป็นองค์ประกอบภายในอนุภาคแป้ง (Govindasamy และ
คณะ, 1992)

เครื่องมือ

เครื่อง High Performance Size Exclusion Chromatography (Shimadzu, Japan)

เครื่อง Sonicator (Vibra cell^{TM}, Sonics&Materials Inc., USA)

เครื่องอุตสาหกรรมโซนิก (2210 Branson Ultrasonic, USA)

หลอดแก้วปริมาตร 30 มิลลิลิตร

อ่างน้ำเดือด

ชุดกรอง Millipore filter และเยื่อแผ่นกรองชนิด Cellulose nitrate ขนาดรูพรุน 8.0

ไมครอน และ 0.45 ไมครอน

สารเคมี

สารมาตรฐานเด็กซ์แทรน (Fluka Chemie AG CH-9471 Buchs, Switzerland) ที่มี
ขนาดโมเลกุลต่างๆ

วิธีวิเคราะห์

1. ขั้งแป้งตัวอย่าง 0.04 กรัมใส่ลงในหลอดแก้ว เติมน้ำกลั่น 10 มิลลิลิตรเบเย่าผสมให้เข้ากัน นำไปต้มในอ่างน้ำเดือดเป็นเวลา 10 นาที เบเย่าผสมตลอดเวลาเพื่อไม่ให้แป้งแตกตะกอน

2. นำหลอดแก้วออกมาตั้งทิ้งให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง แล้วทำการ sonicate เป็นเวลา 18 วินาทีโดยใช้ amplitude เท่ากับ 30 ด้วยเครื่อง Sonicator

3. กรองตัวอย่างที่ได้ผ่านเยื่อแผ่นกรองขนาดรูพรุน 8.0 ไมครอน นำตัวอย่างที่กรองแล้วมาวิเคราะห์หาโมเลกุลที่เป็นองค์ประกอบภายในอนุภาคแป้ง โดยใช้เครื่อง High Performance Size Exclusion Chromatography ซึ่งประกอบด้วยปั๊มรุ่น LC-10AT ควบคุมการไหลของวัฏภาพเคลื่อนที่ซึ่งเป็นน้ำดีไอโอดีไซน์ที่ผ่านการกรองด้วยเยื่อแผ่นกรองขนาดรูพรุน 0.45 ไมครอน และໄล์agaric ด้วยเครื่องอุตสาหกรรมโซนิก อัตราการไหลของวัฏภาพเคลื่อนที่เท่ากับ 0.8 มิลลิลิตรต่อนาที ใช้ 3

คอลัมน์ต่อ กันเป็นลำดับ ดังนี้ Ultrahydrogel linear, Ultrahydrogel 120 และ Ultrahydrogel 120 โดย ควบคุมอุณหภูมิคอลัมน์ที่ 40 องศาเซลเซียส ใช้ดีเทกเตอร์ชนิด RID-10A ใช้เวลาในการวิเคราะห์ 40 นาทีต่อตัวอย่าง ฉีดตัวอย่างปริมาตร 20 ไมลิลิตร ควบคุมปริมาตรด้วยเครื่อง Autoinjector ชนิด SIL-10A การทำงานของเครื่องควบคุมโดย CBM-10A ผ่านคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรม CLASS-LC10

4. บันทึก chromatogram และระยะเวลาที่องค์ประกอบต่างๆถูกจะออกจาก คอลัมน์ (retention time) เพื่อนำมาคำนวณขนาดของโมเลกุลที่เป็นองค์ประกอบต่างๆโดย เปรียบเทียบกับสารมาตรฐานเด็กซ์แทรนที่มีขนาดโมเลกุลต่างๆ

5. เตรียมสารละลายน้ำในน้ำดีไอโอดีนให้มีความเข้มข้น 1,200 ไมลิกรัมต่อมิลลิลิตร นำสารละลายน้ำกรองผ่านเยื่อแผ่นกรองขนาดรูพรุน 0.45 ไมครอน

6. ฉีดสารละลายน้ำในเครื่อง HPLC บันทึกระยะเวลาที่สารมาตรฐานเด็กซ์ แทรนถูกจะออกจากคอลัมน์ และคำนวณค่า log ของค่าน้ำหนักโมเลกุลโดยเฉลี่ยของสารมาตรฐาน เด็กซ์แทรนที่ใช้ (Mn) เพื่อนำไปสร้างกราฟ ดังแสดงในตารางผนวกที่ 1

7. สร้างกราฟมาตรฐานโดยให้ค่า log ของน้ำหนักโมเลกุลโดยเฉลี่ยของสาร มาตรฐานเด็กซ์แทรน ($\overline{\log Mn}$) เป็นแกน y และเวลาที่สารมาตรฐานเด็กซ์แทรนถูกจะออกจาก คอลัมน์เป็นแกน x

8. คำนวณขนาดของโมเลกุลที่เป็นองค์ประกอบต่างๆภายในอนุภาคเป็นได้โดย การนำระยะเวลาที่องค์ประกอบต่างๆถูกจะออกจากคอลัมน์มาเทียบหาค่า log Mn ตามสมการ

$$\log Mn = (-0.3905 \times \text{เวลา}) + 13.803$$

9. คำนวณหาค่าขนาดขององค์ประกอบ (DPn) ของอนุภาคเป็นได้จากสูตร :

$$DPn = \frac{\overline{Mn}}{162}$$

ตารางผนวกที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่สารมาตรฐานเด็กซ์แทรนลูกชະօอกจากคลัมน์กับ
ค่า $\log \overline{Mn}$ โดยเฉลี่ยของสารมาตรฐานเด็กซ์แทรน ($\overline{Mn}$) และค่า $\log$ ของ
น้ำหนักโไมเดกุล โดยเฉลี่ยของสารมาตรฐานเด็กซ์แทรน ($\log \overline{Mn}$)

เวลา (นาที)	($\overline{Mn}$)	($\log \overline{Mn}$)
26.596	3260	3.513
25.582	8110	3.909
23.847	18300	4.262
23.348	35600	4.551
22.998	55500	4.744
22.441	10300	5.001
22.082	164200	5.215
21.871	236300	5.373
21.599	332800	5.522
21.626	500500	5.699

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล : นายภัคવัฒน์ เลาคา
วัน เดือน ปีเกิด : 22 สิงหาคม 2520
สถานที่เกิด : กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีชีวภาพ) มหาวิทยาลัยมหิดล
ทุนการศึกษาที่ได้รับ : ทุนโครงการบัณฑิตศึกษาภายในประเทศไทย จากสำนักงานวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)